

1. Referentie

Referentie	Van Hove, G., Van Loon, J., Vangansbeke, T. & Porreye, D. (2001). 'Wij moeten dat doen, da's hier de afspraak.' Een pedagogische kritiek op een cultuur van afspraken, regels en vrijheidsbeperkende maatregelen bij de begeleiding van personen met een verstandelijke beperking. In S. Opdebeeck & C. Van Audenhove (Eds.), <i>De regels van het huis. Omgaan met vrijheidsbeperking in de gehandicaptenzorg en in de bijzondere jeugdzorg</i> (pp. 149-156). Leuven: Acco.
Taal	Nederlands
ISBN	90-334-4615-4
Publicatievorm	Bijdrage in reader

2. Abstract

In deze bijdrage benaderen de auteurs de problematiek van de vrijheidsbeperkende maatregelen in de gehandicaptenzorg vanuit een orthopedagogisch perspectief. Zij vormen een kritiek tegen een cultuur van afspraken, regels en vrijheidsbeperkende maatregelen. In een eerste deel tonen ze aan dat hulpverleners zich verkeerdelijk beroepen op auteurs en concepten ter legitimatie hiervan. In een tweede deel wordt aangetoond dat heel wat vrijheidsbeperkende situaties zich voordoen in het dagelijkse leven van personen met een handicap.

3. Trefwoorden

Thema(s)	Welzijn
Trefwoord(en)	Bijzondere jeugdzorg, gehandicaptenzorg, maatregelen, orthopedagogie, situationele vrijheidsbeperking, structurele vrijheidsbeperking, vrijheidsbeperking

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	V.I.W., Vlaams Welzijnsverbond, Centrum voor Ethiek en Zingeving
Onderzoeker(s)	Geert Van Hove, Jos Van Loon, Trees Vangansbeke & Dominiek Porreye Centrum voor Ethiek en Zingeving in het Welzijnswerk (CEZ) Guimardstraat 1 1040 Brussel Tel: 02/511 44 70 Fax: 02/513 85 14 post@vlaamswelzijnsverbond.be http://www.vlaamswelzijnsverbond.be

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	Wanneer en hoe moeten vrijheidsbeperkende maatregelen worden toegepast? Hoe wordt vrijheidsbeperking bekeken vanuit orthopedagogisch perspectief?
Hypothesen	/

6. Methode

Onderzoeks-methode	Literatuurstudie
Onderzochte groep	/
Bereik	/

7. Resultaten

	Beide typologieën van hulpverleners beroepen zich op allerlei auteurs en concepten ter legitimatie van het gebruik van vrijheidsbeperkende maatregelen. Dit is onterecht. Vrijheidsbeperkende maatregelen zijn vaak het gevolg van allerlei factoren, die ingebed zijn in de cultuur van de instellingen. Reeds in alledaagse situaties zijn de vrijheids-/groei-beperkende situaties groot. Vaak is er een 'retarding environment' aanwezig, waarin groei voor de cliënten quasi onmogelijk is.
--	--

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

Opdebeeck, S. & Van Audenhove, C. (Eds.) (2001). *De regels van het huis. Omgaan met vrijheidsbeperking in de gehandicaptenzorg en in de bijzondere jeugdzorg*. Leuven: Acco.

9. Beleidsaanbevelingen

Nee

10. Samenvatting

In deze bijdrage geven de auteurs een orthopedagogische kijk op de problematiek van vrijheidsbeperkende maatregelen in de gehandicaptenzorg. Zij vormen een pedagogische kritiek op een cultuur van regels, afspraken en vrijheidsbeperkende maatregelen.

In een eerste deel wordt aangetoond dat beide typologieën van hulpverleners zich ten onrechte beroepen op verschillende toonaangevende auteurs en concepten ter legitimatie van het gebruik van vrijheidsbeperkende maatregelen in de gehandicaptenzorg. Aan de hand van de bespreking van enkele auteurs illustreren ze dat hiervoor geen enkele grond is.

In het tweede deel wordt aan de hand van een gevoerd onderzoek aangetoond dat vrijheidsbeperkende situaties schering en inslag zijn in verschillende instellingen. In vele instellingen heerst vaak een 'retarding environment', waardoor de patiënten groeimogelijkheden wordt ontzegd.